

Պարույր Սևակ

Հավատարմությունը սրտի արատ չէ

3

11

Եվ ահա կախվեց

Քո ծանրը հարցը.

-...Լքո՞ւմ ես հիմա:

Ո՞նց լքեմ,

Հիմա՛ր:

Ոնց լքեմ,

Թե մենք

Հնդկաստաններում մեկտեղ ենք սովել,

Եվ քրքներիս տակ - կողքներիս ծովեր՝

Անշուր պապակվել,

Տապից տապակվել

Սահարաներում,

Արևին մոտիկ՝

Բքից տապակվել

Բևեռի սառցե սահարաներում...

Քեզ ինչպե՞ս հիմա

Ես լքեմ, հիմա՛ր,

Եթե միասին
Մեկտեղ ենք արել ապուշություններ՝
Բռնակալներին ջերմություն տվել,
Սողուն ծընվածին՝
Ոտքեր ու թևեր...
Մեկտեղ ենք արել և գժություններ.
Գահեր ենք շրջել,
Արյունով թրջել
Գոռ հաղթանակը արդար ոխության -
Ապըստամբելով՝
Փըրկվել ենք փորձել
Եվ պարզել դըրոշ հեղափոխության...
Մեկտեղ ենք կրել,
Միասին տարել
Նաև ահավոր խժոժություններ՝
Բարբարոսներից մինչև Աթիլա,
Հոներից - թուրքեր,
Թուրքերից - ֆաշիզմ.
Վճարել արցունք,
Ո՛չ միայն տուրքեր.
Նաև՝ մեր կաշին,
Ո՛չ միայն քուրքեր.
Կորցրել հավատ,
Ո՛չ միայն կուրքեր...

12

Քանի՛ որդի ես դու ինձ պարզել...
Հիշել ո՞ր մեկին,
Ո՞ր մեկին թվել...

Նրանցից մեկը գոչեց. «Էվրիկա»...
Երկրորդն էլ գտավ - ողջ Ամերիկան...
Երրորդն էլ սկսեց Պարթենոն շինել...
Չորրորդը խորհեց. «Լինել-չլինել»...
Մեկն ինձ քանդակեց՝
Մովսեսի դեմքով
Ու մարմնով Դավթի:
Մեկ ուրիշն ահա
Ծընվեց,
որ հետո
Ջրից հուր գավթի
Ու թևեր՝
նավթից:
Մեկը խլացավ,
Չընկրճվեց սակայն
Ու «Հերոսական սիմֆոնիա» գրեց:
Մեկ ուրիշ որդիդ՝
Ծագումով հրեա,
Հրեա Հիսուսի հին միջր ցրեց
Եվ ինքը դարձավ իրական փրկիչ -
Իր միտքը դրեց
Մի կյանքի հիմքում,
Ուր՝
Ո՛չ տեր-ծառու,
Ո՛չ գրկյալ-գրկիչ...
Քանի՛ր՝ գավակ ես դու ինձ պարզսեղ...
Իսկ քանի՛ր՝ գավակ մենք գոհ ենք տվել:
Հիշել ո՞ր մեկին,
Ո՞ր մեկին թվել...
Այսքանից հետո

Լքե՞լ քեզ հիմա:
Ախար հասկացի՛ր.
Որքան ջանում եմ՝
Էլի ստքերըս քո շուրջն են պըտտում...
Պըտտում են համառ,
Ինչպես թիթեռ...
(Չէ՛ մի, ի՛նչ թիթեռ)
...Ինչպես որ հիմա
Օղագուրկ օդում
Արբանյակներն են քո շուրջը պըտտում...
Մինչդեռ դու, նորի՛ց,
Քո բևեռների վարար ձրնհալով
Համրածայն լալով՝
Ասում ես կամաց.
-...Լքո՞ւմ ես հիմա:
Իգուր ես լալիս,
Չոր ես հոգ անում:
...Քո վախը սակայն լավ եմ հասկանում:
Իրարից հեռու,
Բայց դեմ-հանդիման՝
Մոլորակներով լի է երկինքը,
Եվ ամեն մեկը... կին է քեզ նման:
Իսկ դո՛ւ...
Չէ՞ որ դու քո մրցակցուհուն
Երբեք չես գիշի ո՛չ մի բան,
Ոչի՛նչ -
Ո՛չ չոր մի ցողուն,
Ո՛չ կանաչ մի սինձ,
Եվ ո՛չ էլ անգամ
Մովորական քար,

Որ երբ նետում են,
Չի գնում հեռու -
Իսկույն ձգելով՝
Դու ետ ես բերում...

13

Ահա հենց ինքը Լուսինը լաշառ,
Որ քո դեմ անվերջ դավեր է նյութել,
Քեզ տրրվածներին ձրգտել է դյութել,
Բայց մինչև այսօր չեն օգնել նրա
Ո՛չ մարմինը մերկ,
Ո՛չ դեմքը սիրուն,
Ո՛չ անկեղծ պահեր,
Ո՛չ խաղ ու կեղծիք:
Ու թե ազդել է՝
Լոկ նրանց վրա,
Որ քեզ ամենից տկար են սիրում -
Լոկ ծովի վրա
Ու... բանաստեղծի:
Լուսնա-կնամուղ ու հեշտաբարո
Օվկիանոսներն ու ծովերն իսկապես
Մակրնթացության իրենց ալիքով
Ձրգտում են թողնել փակ ափերը քո,
Ձրգվում են դեպի լանջաբաց ու հին
Այդ Լուսին կոչված Էժան պրշրուհին,
Ձրգվում են...
Սակայն
Դու ամեն անգամ
Բարկությանը կնոջ

Ներքուստ ծփում ես
Եվ ստիպում ես,
Որ ետ դառնան գան:
Եվ անուղղելի,
Բայց և ձախողակ
Այդ կնամուր՝
Նույն ծովն այդ
ահա՝
Ջրղջացած արդեն
Եվ ամոթահար,
Աչքերը լեցուն
Ներումնահայցման աղի թացությամբ՝
Նորից,
Շան նման,
Փարում ոտերիդ,
Ափերդ է լիզում -
մակրնթացությամբ...
Իսկ պոետներ՝
Եթե ճիշտն ասել՝
Թույլ տղամարդ են,
Քան թե կնասեր...
Եվ դու
Նույնիսկ քո այդ պաղ ու շիջուն,
Այդ թույլ ու տկար սիրեկաններին,
Մինչևիսկ նրա՛նց
Լուսնին չե՛ս գիջում.
Ինչպես մանկանը՝ իր խաղալիքով,
Խաբում ես նրանց ծառ ու ծաղիկով,
Արբեցնում նրանց փառք - ըմպելիքով,
Հնայում նրանց

Մայրամուտներով ու ծեգով ոսկե,-
Եվ նրանք քեզ, կի՛ն,
Ասում են կրկին
Երդումի՛,
Սիրո՛,
Քնքշանքի՛ խոսքեր...

14

Այնպես որ՝ Լուսնից դու մի՛ վախենա:
Եվ ի՞նչ դու չունես,
Որով խաբի նա:
Ինչ-որ «կրկեսնե՞ր»:
Բայց մի՞թե երբեմն
Ինչպես ինձ՝
Եվ քեզ
Կյանքը չի թվում
Կատարյալ կրկես...
Իրոք. ի՞նչ չունես,
Որով խաբի նա:
Իսկ այն,
Ինչ ունես՝
Նա չունի բնա՛վ:
Արևը՛ս վկա.
Այստեղ էլ, ուր կա
Մթնոլորտ
Եվ օդ,
Այստեղ էլ ախար
Այնքա՛ն անհոգի բան է կատարվում՝
Նեղում են այնքա՛ն,

Մեղմում են այնքա՛ն,
Որ հաճախ մարդու շունչ է կտրրվում:
Հերիք չէ՞ այս դեռ:
Իսկ Լուսնի վրա
Բնավ օ՛ղ չկա,
Մթնոլորտ չկա...
Եվ այնտեղ չկան
Ամպե՛ր,
Ջո՛ր,
Քամի՛,
Չկան տեղումնե՛ր.
Որպիսի՛ տաղտուկ -
Ո՛չ հույս փոփոխման,
Ո՛չ էլ շեղումներ...

15

Սակայն երկյուղըդ դեռ անց չի կենում,
Եվ ես քո վախը լավ եմ հասկանում:
Քո դե՛մքը...
Գիտե՛մ,
Նա գրավի՛չ չէ,
Գուցե վանի՛չ է,
Անախորժալի՛ -
Ծաղկատար է նա՛
Ձոր ու խորշերից:
Մինչդեռ Վեներա՛ն...
Նա չժանգոտող ազնիվ արծաթ է
Եվ կամ պարզապես խտացած կաթ է:
Իսկ հապա Մա՛րսը...

Նա վտանգավոր մի նորահարս է,
Դա պարզ է,
Թեպետ սուտլիկն այդ սիրուն
Տղամարդկային անուն է կրում:
Մինչդեռ մի ոմն լպրստված Սատուրն՝
Գայթակրդելու ախտին անձնատուր
Մի անվանափոխ այլ խանում-խաթուն,
Հերիք չէ ունի ձիգ-ջահել հասակ,
Երկրրայագուներ հագար մի տեսակ,
Հերիք չէ -
Որ դեռ գլխին էլ ունի
Մի մեքսիկական շքեղ սոմբրերո՞,
Թե՞ մի երկնային վառ լուսապրսակ,
Ու ման է գալիս՝
Շուրջը սրփռելով
Դյութանք
Ու վտանգ...